

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่องข้อบกพร่องในการจัดทำบัญชีจากการตรวจสอบบัญชีของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ตามโครงการตรวจสอบบัญชีร่วมกับสถาบันการศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง ได้กำหนดระเบียบวิธีการศึกษาซึ่งประกอบด้วย

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาข้อบกพร่องในการจัดทำบัญชีและงบการเงินของธุรกิจจากการตรวจสอบบัญชีของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ตามโครงการตรวจสอบบัญชีร่วมกับสถาบันการศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง โดยเลือกเฉพาะบัญชีและงบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ที่พบข้อบกพร่องในการจัดทำบัญชี จากกระดาษทำการการตรวจสอบบัญชีที่ได้ผ่านการตรวจทานจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดลำปาง ซึ่งได้เริ่มดำเนินการตรวจสอบตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ถึงปี พ.ศ. 2547 จำนวน 142 ราย (ข้อมูลจาก นายธรรมเชษฐ บัญชาธร นักวิชาการพาณิชย์ 6ว สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัดลำปาง วันที่ 26 เมษายน 2548)

วิธีการศึกษาและการเก็บข้อมูล

ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจำแนกประเภท รวมทั้งสรุปผลข้อบกพร่องที่พบจากการตรวจสอบบัญชีและงบการเงินของธุรกิจในเขตจังหวัดลำปาง เกี่ยวกับประเภทของนิติบุคคลที่จดทะเบียนจำนวนทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วถัวเฉลี่ย 3 ปี จำนวนรายได้ถัวเฉลี่ย 3 ปี จำนวนกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิถัวเฉลี่ย 3 ปี และการจัดจ้างผู้ทำบัญชี โดยศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมจากกระดาษทำการการตรวจสอบบัญชีตามโครงการตรวจสอบบัญชีที่ผ่านการตรวจทานจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดลำปาง
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เก็บรวบรวมโดยการศึกษาจากหนังสือ บทความทางวิชาการ ตำราทางวิชาการ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิคือแบบเก็บข้อมูลซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. แบบเก็บข้อมูลจำนวนข้อบกพร่องในการจัดทำบัญชีและงบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543
2. แบบเก็บข้อมูลจำนวนทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วถัวเฉลี่ย 3 ปี จำนวนรายได้ถัวเฉลี่ย 3 ปี และจำนวนกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิถัวเฉลี่ย 3 ปี ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่พบข้อบกพร่องในการจัดทำบัญชีและงบการเงินตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543
3. แบบเก็บข้อมูลการจัดจ้างผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่พบข้อบกพร่องในการจัดทำบัญชีและงบการเงินตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงเวลาเดียว (Cross – Sectional Approach) คือเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2548 ซึ่งผู้ศึกษาได้นำแบบเก็บข้อมูลไปดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ณ สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัดลำปาง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. สืบค้นและเก็บข้อมูลเบื้องต้นจากสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัดลำปาง รวมทั้งศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร คู่มือการตรวจสอบบัญชีร่วมกับสถาบันการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ออกแบบและสร้างแบบเก็บข้อมูลสำหรับเก็บข้อมูลปฐมภูมิ
3. นำแบบเก็บข้อมูลไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดลำปาง
4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบเก็บข้อมูลมาเตรียมดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติในการวิเคราะห์

ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์แบบตารางไขว้ (Cross Tabulation) โดยใช้การประมวลผลจากเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้อง และสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบเก็บข้อมูลที่รวบรวมได้
2. กำหนดรหัส (Coding) ข้อมูลจากแบบเก็บข้อมูล
3. ประมวลผลข้อมูลที่ให้รหัสแล้วโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ของข้อมูลแบบตารางไขว้ (Cross Tabulations)
4. การแสดงผลสรุปของข้อมูลที่ผ่านการประมวล มีวิธีการดังนี้

4.1 ส่วนที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไป ได้แก่

- การแสดงความถี่และร้อยละของประเภทธุรกิจที่พบข้อบกพร่อง
- การแสดงความถี่และร้อยละของธุรกิจที่พบข้อบกพร่องตามจำนวนทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วถัวเฉลี่ย 3 ปี
- การแสดงความถี่และร้อยละของธุรกิจที่พบข้อบกพร่องตามจำนวนรายได้ถัวเฉลี่ย 3 ปี
- การแสดงความถี่และร้อยละของธุรกิจที่พบข้อบกพร่องตามจำนวนกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิถัวเฉลี่ย 3 ปี
- การแสดงความถี่และร้อยละของธุรกิจที่พบข้อบกพร่องตามการจัดจ้างผู้ทำบัญชี

4.2 ส่วนที่ 2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับข้อบกพร่อง ดังนี้

- การแสดงความถี่และร้อยละของประเภทข้อบกพร่อง
- การแสดงข้อบกพร่องจำแนกตามประเภทของธุรกิจ
- การแสดงข้อบกพร่องจำแนกตามจำนวนทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วถัวเฉลี่ย 3 ปี
- การแสดงข้อบกพร่องจำแนกตามจำนวนรายได้ถัวเฉลี่ย 3 ปี
- การแสดงข้อบกพร่องจำแนกตามจำนวนกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิถัวเฉลี่ย 3 ปี
- การแสดงข้อบกพร่องจำแนกตามการจัดจ้างผู้ทำบัญชี